

de grove korrel

MAART 2025 - JAARGANG 66

De Grove Korrel
66e jaargang, maart 2025, nummer 320
De Grove Korrel is een uitgave van Fotoclub
Zwijndrecht opgericht 7 september 1959 en
koninklijk goedgekeurd op 30 juni 1971

Redactie:
Martin Geuze, Joke Maarleveld,
Franz Heuser en Wim Benschop

Redactieadres:
Rotterdamseweg 126
3332 AL Zwijndrecht
redactie@fotoclubzwijndrecht.nl

Secretariaat:
Marjan Leeuwesteijn
secretariaat@fotoclubzwijndrecht.nl

Internet:
www.fotoclubzwijndrecht.nl

Contributie 2024/2025:
€ 165,- per persoon per jaar

Bank:
NL30 INGB 0000 349456

Clubgebouw/fotogalerie:
Rotterdamseweg 126 (hoek Koninginneweg)
3332 AL Zwijndrecht
De aanvangstijd van de vaste clubavond is op
maandagavond 20:00 uur.
Het clubgebouw is geopend vanaf 19:30.
De fotogalerie is voor publiek elke zaterdag van
september t/m mei van 12:30 tot 16:00 uur
geopend. De toegang is vrij.

Vormgeving en productie
Franz Heuser, Martin Geuze, Wim Benschop
en Joke Maarleveld

Printing:
Haveka B.V. , Alblasserdam

Tekstbijdrage:
Martin Geuze, Henk Ras, Jurjen Biesbroek, Hans
van Weelden, Ad van de Griend

Cover:
Ad van de Griend

Voorwoord

TEKST: MARTIN GEUZE

Toen ik lid werd van Fotoclub Zwijndrecht deed ik dat omdat ik mijn fotografie graag wilde verbeteren. Ik wist toen nog niet dat de club ook regelmatig uitstapjes organiseert waaraan veel leden deelnemen.

Eind vorig jaar is door een groot aantal leden een bezoek gebracht aan Parijs, waarbij Paris Photo is bezocht. Ik was daar zelf niet bij, maar heb begrepen dat het aantal deelnemers groot was en dat we er als club een prachtige trip van hebben gemaakt. Aan de foto's die ik erover heb gezien blijkt dat velen hun camera hadden meegenomen en in Parijs prachtige foto's hebben kunnen maken.

Op 02 februari 2025 hadden we opnieuw een uitstapje naar het UNESCO-Welterbe Zollverein / Ruhr Museum in Essen. Ik was daar zelf al eens een keer eerder geweest met de club, maar dat is al erg lang geleden. Wat me hier ook weer opviel was dat het aantal deelnemers weer erg groot was. Ik vond het een ontzettend leuke dag waarbij we veel hebben gezien van het gebouw waar we een mooie rondleiding hebben gehad van een enthousiaste gids. We hebben er lekker geluncht en na afloop nog een paar lekkere biertjes gedronken. Weer in Nederland met onze reisgenoten lekker uit eten geweest waarmee we de reis leuk hebben afgesloten.

Waarom vertel ik dit? Omdat het leuke van Fotoclub Zwijndrecht is dat we niet alleen foto's laten zien en deze bespreken maar dat er ook van dit soort uitstapjes worden georganiseerd, waarbij het leuk is om soms net iets meer van andere leden te horen. Het zorgt voor een club waarbij we ook iets meer van elkaar te weten komen dan alleen de belangstelling voor fotografie.

We hebben dit jaar ook weer een aantal nieuwe leden gekregen die erg enthousiast meedoen en ook bij dit soort uitstapjes aanwezig zijn. Het bespreken van foto's als clubactiviteit is op zich prima, maar het verbinding zoeken met elkaar zoals op deze trips is denk ik een van de krachten van onze fotoclub.

Ik hoop er zelf nog heel lang lid van te zijn.

Martin

De wandelaar

TEKST: HENK RAS

Op pagina 24/25 van DGK 318 staat een mooie foto van Arie Stam. Een eenzame man, die links bovenop de dijk lopend, net het beeld is binnengekomen. Zo te zien loopt hij op de dijk die in het gebied de Nieuwe Dordtse Biesbosch ligt. Een relatief nieuw wandelgebied achter Dordrecht.

Het is een sterk beeld dat mij direct deed denken aan het liedje van het album “Hoe sterk is de eenzame fietser” van Boudewijn de Groot. Uiteraard ontbreekt de fiets, maar door de uitsnede van de foto wordt de eenzaamheid van de man wel benadrukt.

Door het lage standpunt is de man als silhouet afgebeeld en krijg je ook geen informatie over het achterliggende landschap. Hierdoor is de plaats moeilijk te duiden, maar wij wandelen daar regelmatig, dus verwacht ik dat mijn aanname klopt. Het is ook niet belangrijk of de foto om de hoek is gemaakt of in Verweggistan.

Onderaan de dijk staan wilgentenen met katjes die mooi oplichten in de zon. De vijf boompjes, die afgebeeld zijn, zien er een beetje zielig uit, maar aangezien er katjes aan de wilgentenen zitten, zijn er nog geen bladeren aan de bomen. Arie heeft een sterk beeld gemaakt van deze alledaagse en weinig spectaculaire situatie met ook nog weinig beeld elementen.

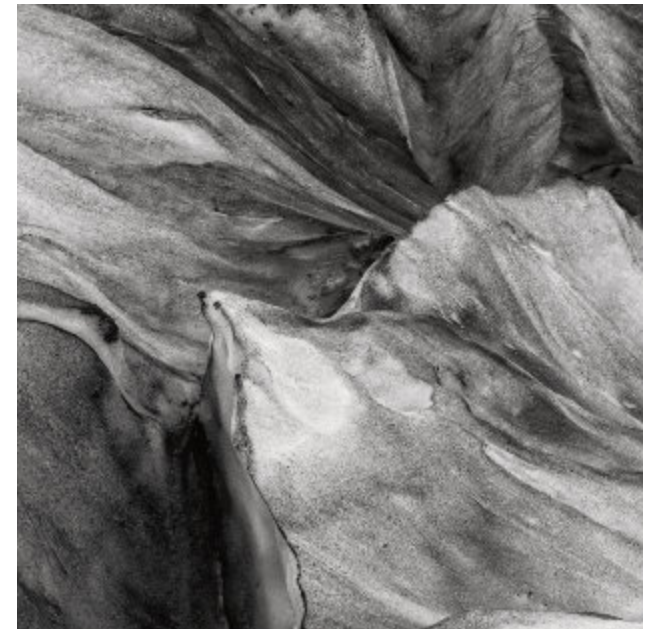

© ARIE STAM

© HELENA MADRUGO

De foto vertelt een verhaal over liefde, verbondenheid en kwetsbaarheid in de puurheid van de natuur. Twee mensen, kwetsbaar en vrij, vinden elkaar in een serene verstrengeling. Liefhebben is jezelf durven te verliezen, maar ook in en bij elkaar een veilige haven te vinden. Het gaat ook over kracht, over durven te zijn wie je bent. In onze maatschappij is de liefde tussen twee vrouwen namelijk nog steeds niet vanzelfsprekend

© COR RITMEESTER

© PETER VAN KLINKEN

© JOKE MAARLEVELD

© ANJA GROOT ZWAFTINK

‘Uit’ de kunst

TEKST: JURJEN BIESBROEK

"Je bent een bedreiging voor mijn bestaan!" mompelt Johan tegen zijn computerscherm. Buiten trekt de lucht dicht, perfect symbolisch voor zijn stemming. Zijn oude Nikon ligt als een trouwe metgezel naast het toetsenbord, de krassen op de behuizing als littekens van talloze avonturen.

"Drama queen!" knippert de cursor vrolijk. "Ik ben gewoon een nieuwe stem in het kunstkoor."

"Ha!" snuift Johan, terwijl hij zijn oude Nikon liefkozend tegen zich aan drukt terwijl hij naar zijn muur vol onverkochte kunstwerken kijkt. "Een algoritme die precies weet welke noot ze gaat zingen voordat het concert begint. Een database die plaatjes uitspuugt als een kapotte kopieermachine!" "Beter dan vals zingen," plaagt de chatbot. "Ik volg tenminste de partituur." "Dat is het nou juist," grinnikt Johan. "Soms moet je durven een onverwachte dissonant te zingen." "Je bedoelt: fouten maken?" "Ja ook... maar nee, toch niet. Het gaat om... die momenten waarop je alle regels kent, ze in je DNA zitten en je ze dan heel bewust..." Johan maakt een zweverig handgebaar. "...overtreedt?" vult de cursor behulpzaam aan. "Precies! Maar wel met gevoel. Met kennis van zaken." "Ah," knippert de cursor, "zoals een chef die eerst alle klassieke recepten leert om ze daarna te kunnen aanpassen?" "Bijna," peinst Johan. "Het is meer als... jazz. Je moet de muziek kennen om te kunnen improviseren. Het moment vangen én weten hoe je het kunt laten zingen."

"Maar ik kan ook improviseren hoor," protesteert de cursor. "Ik heb miljoenen variaties in mijn database!" "Dat is geen improvisatie, dat is... een zeer uitgebreide jukebox. Jij husselt miljarden pixels uit de geschiedenis door elkaar en noemt het een 'creatieve herinterpretatie'." "Dat geef ik toe," knippert de cursor ondeugend. "Ik ben een meester in het hergebruiken van data. Jij doet alsof je de werkelijkheid vangt, maar ondertussen..." "Hé, ik vang echte momenten!" protesteert Johan. "Echte emoties!" "En die maak je daarna mooier met filters en bewerkingen." "Dat is... dat is heel wat anders dan jouw pixelsmoothies!"

"Oh?" tikt de cursor uitdagend. "Leg uit?"

Johan geeft een voorbeeld. "Jij kiest een hoek of een scherptediepte omdat het algoritme zegt dat het interessant is. Je simuleert het omdat het mooi zal overkomen. Ik accepteer iets omdat het waar is. Omdat het vertelt wat ik zag, wat ik voelde. Soms is een foto juist perfect omdat hij imperfect is." "Interessant perspectief," knippert de cursor nadenkend. "Maar is perfecte imperfectie niet juist wat ik kan bieden?" "Perfect imperfect is niet hetzelfde als imperfect perfect," mompelt Johan, wetend dat het nauwelijks logisch klinkt. "Het gaat niet om het eindresultaat, het gaat om de weg ernaartoe. Waarom ik op dat moment, op die plek, met die instellingen..." Hij zwijgt even. "Soms maak ik keuzes die ik zelf niet eens snap. Tot ik later de foto zie en denk: ja, natuurlijk, daarom." "Dat klinkt behoorlijk inefficiënt," merkt de cursor op. "Precies!" roept Johan enthousiast. "Dat is het mooie! Het menselijke! Die... die heerlijke chaos waarin soms zomaar iets perfect verkeers ontstaat." "Perfect verkeerd?" tikt de cursor verward. "Dat is een contradictio in terminis."

"Welkom in de kunst," lacht Johan, terwijl hij opstaat om zijn veel te oude koffiemachine aan te zetten. "Waar contradicties thuis zijn en chaos een vriend is."

Deze tekst is gemaakt door Claude 3.5 Sonnet en (behoorlijk) geredigeerd door de schrijver.

© FRANZ HEUSER

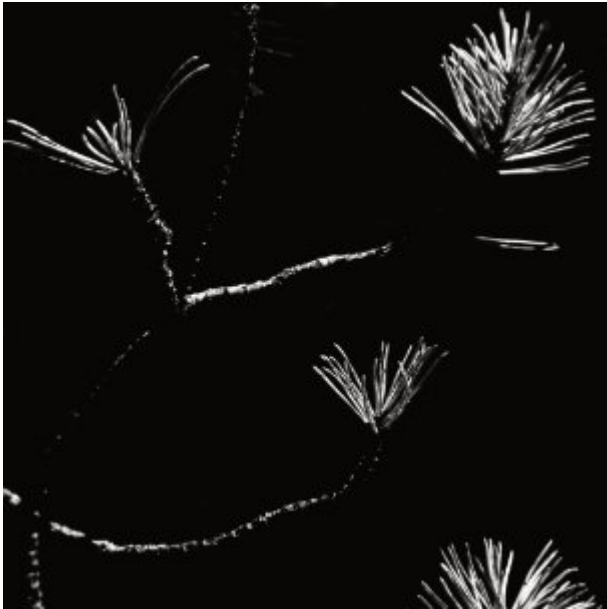
© ANNE-MARIE HÖPPENER

© TINEKE ADENEY

© FRANZ HEUSER

Lang leve de kringloopfoto

TEKST: HANS VAN WEELDEN

Hoe verloopt een nieuwwerkavond bij FC Zwijndrecht? De maker toont zijn beeld(en), de leden in de zaal geven commentaar met een gespreksleider als ceremoniemeester. Commentaar is uiteraard een privémening, gebaseerd op het inzicht, kennis en beeldervaring van één persoon. Het commentaar zegt iets over de beelden, maar het zegt ook veel over de commentaargever. Velen realiseren zich dat terdege en houden daarom hun lippen stijf op elkaar. Er zijn allerlei redenen om geen of zeer voorzichtig commentaar te geven. ‘Ik geeft mezelf niet bloot.’ of ‘Mijn foto’s komen ook nog aan de beurt, laat ik de kerk maar in het midden laten.’ Anderen daarentegen spreken zich ferm uit met een soort Messiaanse (ik doel hierbij niet op die beroemde voetballer uit Argentinië) allure, op een wijze alsof het de waarheid en niets dan de waarheid betreft. Misschien gedraag ik me af en toe ook wel zo. Ik erken dat ik vaak en graag commentaar lever. Maar het blijft lastig om in korte tijd onder woorden te brengen waarom een foto je wel of juist helemaal niet boeit. Het komt ook vaak voor dat ik een foto in die korte tijd niet goed kan doorgronden. Dan denk ik 5 minuten later ‘Eigenlijk had ik dat moeten zeggen.’ Een soort Aha Erlebnis. Kwestie van tijd en concentratie.

Daarom ben zo blij met de KRINGLOOPFOTO, een initiatief van Joke Maarleveld. Voor de gastlezer een korte toelichting: Groepjes van 4 personen, iedere deelnemer levert één foto in verpakking, toelichting in gesloten enveloppe, foto’s rouleren, elke deelnemer heeft elke foto één week in huis en doet zijn of haar commentaar in gesloten enveloppe, aan het einde een openbare bespreking op de club, eerst het ‘gewone’ commentaar van niet-deelnemers, daarna worden de enveloppen geopend en leest elke deelnemer zijn tekst letterlijk voor, de maker als laatste.

De grote vraag is of er verschil zit tussen de ‘gewone’ commentaren en de commentaren van de deelnemers, kortom wat is de invloed van tijd en rust. Een fantastisch idee, geweldig om mee te doen. Je kunt de foto’s uitgebreid onderzoeken, desgewenst op een Hans Aarsman-achtige wijze analyseren en vervolgens je tekst fijn-slijpen.

Maar het initiatief dreigt te sneven omdat een aantal, om Mart Smeets te citeren ‘mag ik dat zeggen’ consequente en principiële niet-deelnemers heeft geklaagd over het tijdsbeslag en de traagheid van dat kringloopgedoe op de heilige nieuwwerkavond. Wat een verloren tijd. Zij geven de voorkeur aan de gestandaardiseerde nieuwwerkavonden zoals die al 65 jaar worden ingericht.

Joke heeft ons nu voorzichtig ingefluisterd, we doen dit nog één keer, maar let op, het commentaar moet erg kort gehouden worden. Jammer! Ik pleit ervoor om een goed onderbouwd en onderhoudend commentaar te schrijven. Onderzoek je literaire kwaliteiten en leef je uit. Als je daar aandacht aan besteedt, is het resultaat wellicht net zo boeiend als de foto.

Daarom wil ik een pleidooi houden voor de kringloopfoto: houdt de kringloopfoto in ere. Maar mocht er volgens ‘democratische principes’ toch een einde aan komen, dan pleit ik ervoor, om buiten de normale clubavonden om, een speciale/extra avond te beleggen voor de kringloopdeelnemers, waarbij uiteraard alle leden van harte welkom zijn. Wellicht een kleine pijler voor het vraagstuk ‘Hoe zorgen we ervoor dat de club over 10 jaar nog bestaat.’

© JAN KOORNEEF, 1958 | ZWIJNDRECHT. BEZINNEN AAN ZEE 2024

De eerste foto symboliseert het bewust « zijn » op de afgebeelde plek aan zee. Omdat de maker al een voorstelling had van hoe de foto eruit zou gaan zien, is er volgens hem sprake van een suggestief beeld. Met de tweede foto toont de fotograaf verschillende herinneringen door foto's te combineren in de achtergrond van het zelfportret. In de derde foto verbeeldt Jan zijn angst om herinneringen te verliezen. De laatste foto is een afbeelding van de werkelijkheid, voor zover een afbeelding of waarneming de werkelijkheid kan weergeven. Bij al zijn afbeeldingen vraagt Jan zich af of het intuïtieve bewerken en de persoonlijke symbolieken die hij daarbij gebruikt, begrijpelijk zijn voor de beschouwer.

Recentelijk bezocht ik Museum Voorlinden, waar ik bij elk kunstwerk soortgelijke teksten aantrof. Ik moet eerlijk toegeven dat deze teksten mij hielpen de getoonde kunstwerken beter te begrijpen en te waarderen. Ben benieuwd hoe u deze foto's+tekst ervaart.

© SANDRA REIJMERS

The day the music died

TEKST: AD VAN DE GRIEND

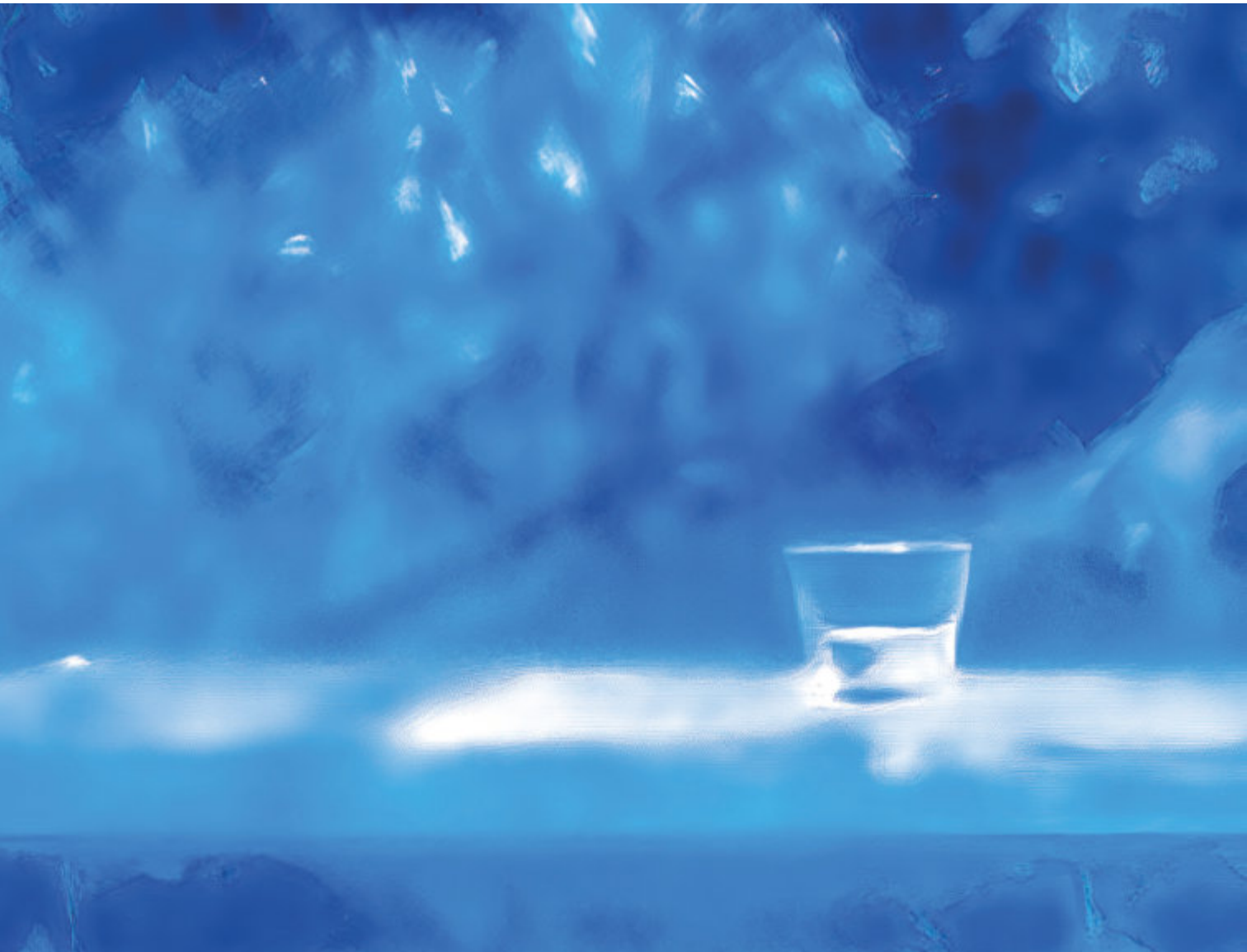
Dat was 3 februari 1959. Op die dag crashte in slecht weer een vliegtuig met aan boord drie musici: Buddy Holly (22 jaar), Ritchie Valens (27 jaar) en the Big Bopper (28 jaar). Natuurlijk is de muziek op die dag niet gestorven. Zo gaat dit niet met kunst en kunstenaars. Jacqueline du Pré was net 14 geworden, Mick Jagger was 15, David Byrne 8, Madonna pieste nog in luiers en op Jaap van Zweden moest nog bijna twee jaar worden gewacht. Erwin Olaf was op die dag ook nog een plannetje dat pas 4 maanden onderweg was.

Is er misschien een vergelijkbare dag in de fotografie? Ik denk dat 19 januari 1981 hoog scoort, de dag waarop Francesca Woodman, 22 jaar oud, uit het raam van het ouderlijk appartement in de East Side of Manhattan sprong. Zij had het in zich om, al bij leven, een hele grote in de fotografie te worden. Vaak is zij zelf, meermaals ook naakt, deels verborgen en kwetsbaar, op haar intieme foto's te zien in een omgeving, die zowel vervreemdend is als verval uitstraalt.

Door hun kwaliteiten en een beetje geholpen door de vroege dood, hebben haar foto's inmiddels een mythische status. Tijdens de negen jaar, waarin zij fotografeerde, ontbrak het haar aan erkenning als kunstenares. Je zou gewenst hebben dat ze meer geduld en minder last van depressies zou hebben gehad.

Hoe mooi zou het zijn geweest als Francesca vanaf 1972 als 13-jarige haar foto's op nieuw werk avonden van onze toen even oude club zou hebben vertoond. Hopelijk debuteerde ze met haar verbijsterende 'Self Portrait at 13': (N.B. gewoon 'Self Portrait at 13 Woodman' in Google typen).

Hoewel in, het destijds op de club favoriete, zwart/wit zal de foto, vermoed ik, slecht zijn onthaald. Een kleine vrijwel volledig onscherpe print deels als gevolg van focusering en deels door beweging, met weinig dynamiek in zwarten en het wit, veel negatieve ruimte, een onherkenbaar persoon en onduidelijke setting. Ik gok op afkeur alom en een communis opinio dat ze als jongeling nog heel veel moet leren. Wellicht dat iemand voorstelt haar onder zijn vaderlijke hoede te nemen opdat ze niet verder ontspoot. Ik vrees dat ook in 2025 de ontvangst van een 13-jarig fotografisch genie niet veel anders zal verlopen. Immers er verandert niet veel op de fotoclubs en bij hun landelijke bond. Is dat erg? Nou nee.

© ARIE STAM

Gedane zaken....

31 augustus 2024: deelname aan de Zomerparkdag van Hendrik-Ido-Ambacht.

29 juni 2024: deelname aan het Noordparkfestival Zwijndrecht.

02 september 2024: openingsspreker Otto Snoek.

07 september 2024: open dag / opening jubileum expositie.

07 september 2024 t/m 12 oktober 2024: jubileum expositie I – “De Klassiekers” (leden die 25 jaar of langer lid zijn van de club).

Tijdens de eerste vijf weken van dit bijzondere seizoen starten we elke avond voor de pauze met een retrospectief van enkele “klassiekers” gevolgd door nieuw werk na de pauze.

19 oktober 2024 t/m 23 november 2024: jubileum expositie 65 II – van alle leden 1 foto.

21 oktober 2024: bezoek van FC59 uit Delft.

28 oktober 2024: BBBB-avond verzorgd door Remco Schade – De perfecte foto.

02 en 03 november 2024: deelname aan de Open Atelier Route van Zwijndrecht.

07, 08 en 09 november 2024: buitenland excursie Parijs met bezoek aan Paris Photo.

Begin november 2024: 200 stuks cotoneaster Queen of Carpets zijn geplant in de voortuin van de club.

25 november 2024: Peter de Groot laat zien hoe hij met drone-fotografie bezig is en Cor Pater laat een alternatieve manier van passe-partout snijden zien.

30 november 2024 t/m 18 januari 2025: jubileumexpositie III “Zwijndrecht door de ogen van..” Inzendingen van bewoners van Zwijndrecht en omstreken gecombineerd met foto’s van de eigen leden.

09 december 2024: spreker Reinier Gerritsen laat zijn werk zien.

13 januari 2025: bezoek van Fotoclub Leiden.

24 januari tot en met 1 maart 2025: gast-expositie AFVV (Amateur Fotografen Vereniging Vlaardingen) 75 jaar!

27 januari 2025: BBBB-avond: Beneden verzorgt Jurjen Biesbroek (met assistentie van Joke Maarleveld) een avond over Ai. Boven behandelt Fred van Turenhout vragen over Lightroom.

02 februari 2025: buitenland excursie naar het UNESCO-Welterbe Zollverein / Ruhr Museum in Essen.

© REMCO SCHADE - Cappelle Medicee 2024

‘Ik vraag mij af, of men ooit een tentoonstelling van lelijke religieuze gebruiksvoorwerpen zou kunnen houden, waarop niet de Rooms-Katholieke Kerk zowel de eerste, tweede en derde prijs, alsook de lof wegens afzichtelijkheid van de jury zou wegdragen.’ Gerard Reve.

de grove korrel

FOTOCUBZWIJNDRECHT